

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Értjük

a megdöbbenést, amelyet a közoktatásügyi miniszternek a temesvári piaristafőgimnázium ügyében hozott döntése váltott ki a bánsági Magyar Párt körében, — írja egyik lapársunk. És hozzáfűzi még azt is legutóbbi kijelentéseinkre, hogy mindezt el lehetett volna kerülni, ha a magyar parlamenti csoport ebben a kérdésben közbenjárt volna a miniszteriumban. Régi igazság, hogy dobbal nem lehet verebet fogni. A piaristagimnázium ügyét nyilvánosan pertraktálni nem oportunos dolog. Mutatja az eredmény. Még mielőtt afölött döntöttek volna, hogy a piaristafőgimnázium püspöki fenhatóság alatt álló katolikus felekezeti középiskolává minősítették át, már jó eleve felhívták erre a figyelmét azoknak, akik most szinte arra kényszerítették az új közoktatásügyi minisztert, hogy egyelőre elutasító választ adjon. Mert remélni akarjuk, hogy az elutasító válasz nem végleges. A Magyar Párt központi vezetősége minden esetre tudni fogja kötelességét. A bánsági tagozatot pedig gáncs nem érheti, mert ismételten eljár a gimnázium ügyében. Sőt legutóbb Tornyai Gyula dr. szenátor útján is figyelmébe ajánlotta a piaristagimnáziumot azzal, hogy a Bánság egyetlen magyar jellegű középiskolájában, ha új fenhatóság alá kerül, a gyermekek továbbra is anyanyelvükön tanulhassanak. Ami a sváb parlamenti tagok akcióját illeti, erre Willer József dr. képviselő lapársunk állítása szerint már nyilatkozott. A sváb képviselők bizonyára mást óhajtanak, mint a bánsági összmagyarság. Éppen ezért turesának hangzik az az állítás is, hogy a sváb parlamenterek közbenjárását azért nem koronázták sikerrel, mivel a két milliós magyarságnak egyetlen parlamenti képviselője sem támogatta igyekezetüket. A közoktatásügyi kormány akkor, amikor a felekezeti iskolák ügyében vallott álláspontját most nyilvánosságra hozta, azt a Magyar Párttal hónapok előtt létesített megbeszélés rovására tette és nem ísszük, hogy az utolsó pillanatban azt a súlyos sérelmet nem fogják elhárítani a romániai kisebbségek meggyugvása érdekében.

Éhenhalt egy milliomos temesvári asszony

Radonits Szilárd volt temesvári vámfőtiszt özvegyének különös élete és halála — A fekete szoba kincsei

Pesti lakásán megölte az éhség

Temesvár, augusztus 17.

A huszonöt év előtti Temesvár társadalmának ismert alakja volt Radonits Szilárd vámhivatali főfőtiszt, aki az elegáns, jókedvű, mulatos ur típusához tartozott. Fia volt néhai Radonits nyugalmazott temesvári adófőtisztnek, aki a gyárvárosi Páva utcában levő Kralicsék-féle házban lakott. A fiatal Szilárd tanulmányait elvégezve Orsován vámhivatali gyakornok lett, majd Pancsovára, onnan pedig Temesvárra került vissza és sok éven át a Dunagőzhajózási Társulatnál teljesített szolgálatot. A Gyárváros társaséletében mindenféle ismeretek és kedvelték a gavallér hajlamu, széleskörű baráti összeköttetésekkel rendelkező Radonits Szilárdot. Mintegy huszonkét év előtt Budapestre helyezték át a Duna balparti vámházhoz, ahol igen

szép karriert

futott be és vámfőtanácsosi rangot ért el. Körülbelül tíz év előtt halt meg Pesten. Még Temesvárott volt, amikor megnősült és elvette feleségül özvegy Scheuernét, akinek a Magyar-utcában háza volt. Erről az asszonyról érkezik mostani Budapestről a hír, amely a legszínesebb riporter fantáziát is meghaladó élettragédiát tár fel.

Özvegy Radonits Szilárdné, a Gyárváros egykori szép asszonya, élete utolsó éveit teljes visszavonultságban a pesti Ferencváros egyik házában élte le. Ez az asszony egy hét előtt

formálisan éhenhalt

annak ellenére, hogy többszáz millió korona értékű készpénz, rengeteg drága ékszer, továbbá nagy összeget érő értékpapírok és egyéb sok drága holmi maradt utána.

A Ráday-utca 47. számú ház egyik gazdagon berendezett lakásában éhenhalt már hónapokon keresztül, teljesen elhagyatva a hatvan éves özvegy. A múlt hét elején erőszakkal kellett a gondosan lezárt ajtókat feltörni és a szinte csonttá aszott öreg asszonyt aléltnan szállították a poliklinikára. Az

orvosi tudomány már nem tudott segíteni rajta és néhány napi szenvedés után meghalt. Férje halála óta az asszony egyre különösebb szokásokat vett fel és egyre jobban elzárkózott ismerősei elől. Sokszor hetek is elmúltak, amíg kimozdult sűrűn lefüggönyözött lakásából. Az összes ablakokat beragasztotta

fekete papirossal.

ugy, hogy vaksötét uralkodott éjjelnappal a lakásban. A házbeliék, néha ha találkoztak vele, megkérdezték tőle:

— Mire való ez Radonits néni?

— Nemsokára meghalok... hozzá kell szokni a sötétséghez.

A múlt héten feltűnt a háziaknak, hogy a lakásból semmiféle nesz nem hallatszik ki már körülbelül tizennégy napja. Feltörték az ajtót és a koromsötét szoba fal melletti ágyából halk nyöszörgést hallottak. Az özvegy ott feküdt az ágyon halálsápadt arccal, szinte teljesen önkívületi állapotban, borzasztóan lesóványodva. Az előhívott orvos megállapította, hogy az asszony napok óta nem evett egyáltalában semmit, az éhezés gyengítette le annyira, hogy már

beszélni sem tudott.

A gyomra annyira összeszáradt, hogy néhány napi csendes agonizálás után, öt nap előtt meghalt.

Amikor a lakást tüzetesebben átvizsgálták, vastag porréteg takarta a drága butorokat, a nehéz brokát függönyöket. Az egyik szekrény színültig tele volt ruhával, vadonatúj fehérneművel, a másik szekrényben sokféle limlom között találtak egy esomagot, amelyben csupa különféle magas tőzsdéi jegyzésű értékpapírok voltak közel

százötven millió

korona értékben. Egy másik esomagból harmincegy takarékpénztári könyv hullott ki. A további kutatások során előkerült egy zacskó, amelyben sok-sok csillogó kövű arany, briliánsokkal, gyémántokkal kirakott ékszerfülbevalók, pecsétgyűrűk, vastag

arany karkötők ékkövekkel kirakva, nehéz hosszú aranyláncok, melltűk, kollok, diadémok voltak gondosan elhelyezve. Hozzávetőleges becslés szerint több száz milliót érő vagyon került felszínre. A lakást lepecsételték és a pesti hatóságok most várják, hogy mi történjen a kincsel. Azt hiszik, hogy vannak még

Temesvárott hozzátartozói

távoli rokonai, akik majd intézkednek, mert addig öt napig még a holttestet sem temették el. A Radonits-család egykori temesvári jóbarátjától megtudtuk, hogy nincsen már élő rokona sem az asszonynak, sem a férfinak Temesvárott. Még néhány év előtt az éhenhalt asszony levelet irt a család temesvári barátjának, akit megkért, hogy hozassa rendbe a gyárvárosi katolikus temetőben levő családi sírboltját, mert oda szeretné eltemetni az urát és majd ő maga is ott kíván pihenni.

Beigért gyorsvonat

amelyre egyelőre várni kell

Temesvár, augusztus 17.

A vasúti vezérigazgatóság részéről nemrég kilátásba helyezték, hogy teljesítik Temesvárnak és az egész Bánságnak azt a régi óhaját, hogy visszaállítsák azt a gyorsvonatpárt, amelynek egyike Temesvárról délután négykor indul és másnap reggel nyolckor érkezik Bukarestbe, a másik pedig este nyolckor indul Bukarestből és másnap délben érkezik Temesvárra. Ennek a gyorsvonatpárnak augusztus 15-én kellett volna megindulnia és számos utas jelentkezett, azonban az állomáson közölték velük, hogy az új gyorsvonat egyelőre még nem jár, mert a vezérigazgatóság forgalmi osztálya még nem tette meg az erre vonatkozó intézkedéseket. Így tehát még egy darabig várni kell erre a kedvező összeköttetésre.

S. Eisenstädter utóda

szücs- és szörmeáruház

Belváros, Strada Alba Iulia 5. Hotel Ferdinanddal szemben.

Megszökött a vonatból a fogoly betörő

Meglopta anyját és rengeteg szélhámosság után teljesen elzüllött —
Karánsebesen elfogták a gyárvárosi lopás tettesét

Egy tékozló fiu kalandos élete

Temesvár, augusztus 17.

Tóth József Lajos valamikor nem úgy indult neki az életnek, hogy csirkefogók, tolvajok és betörők közé keveredik és a rendőrség üzött vadja legyen belőle. Apja jónevű budapesti orvos volt, aki fiát gondosan nevelte. Iskoláztatta és nevelőt is tartott mellette, aki mindig vele járt, oktatta. Az apa azonban meghalt, mielőbb fiából kész ember lett volna. A háboru után az özvegy kis vagyonkáját Budapesten pénzre tette és fiával Nagyváradra költözött.

A fiu elvesztve az apai fegyelmet lassan hatalmába került saját féktelen természetének.

Rossz társaságokba járt és sok gondot okozott az anyjának. Adósságokat csinált derűre-borúra. A rossz utra tért fiu egy szép napon, amíg anyja a lakásból távol volt, összeszedett minden otthon található készpénzt, azonkívül egy eszmé ékszert és Budapestre szökött. Amíg a pénzből tartott, addig jól élt, azután fokról-fokra lefelé züllött. Csalásokat, szélhámosságokat követett el. Mikor Magyarországon kitört a kommunizmus, beállt a vörös hadseregbe. Az egyik ezredirodában dolgozott, ahol gazdasági ügyeket intéztek. Tóth József Lajos utóbb megszökött ezredétől, de magával vitt több ezer korona kékpénzt, ami akkor jelentős összeg volt.

Romániába jött,

egy ideig hánykódott ide-oda, amíg végül besorozták a román hadseregbe. A szigorú fegyelmet nem bírta sokáig és pár hónap múlva megszökött. Elfogták, becsukták és tovább kellett szolgálni. Többszörös szökéssel és büntetéssel változatossá téve katonai szolgálati idejét, azt tavaly végül mégis csak kiöltötte valahogy.

Mikor a katonaságtól szabadult, eszébe jutott az anyja, akit régen nem látott. Nagyváradon nem találta, ellenben megtudta, hogy átköltözött Nagyszebenbe, ahol mozi vásárolt. Sietve leutazott Nagyszebenbe, ott megtalálta édesanyját. Nagyszerűen játszott

a megtért tékozló fiu

szerepét és elérte, hogy az anyja megbocsátott neki. Ekkor kiöltözött és szorgalmasan dolgozott. A mozi irodáját vezette és egy darabig nem is volt ellene panasz. Néhány hét múlva azonban felébredt benne a kalandorvív és egy vasárnap, amikor a moziban három előadást tartottak egymásután, az utolsó előadás alatt zsebregyűrte az egész bevételt és meglépett. Az anyja kétségbeesett, de mégsem jelentette fel.

Tóth József Lajos pedig az anyjától sikkasztott pénzen gavalléroskodott s mikor ez fogytán volt, beállt titkárnak a Kratil-cirkuszba. Azonban ott sem tudta magát megbecsülni és

sorra követte el

az apróbb lopásokat. Végül a cirkusz tulajdonosa közölte vele, hogy föl is ut, le is ut. Attól az időtől fogva megint abból élt, hogy apróbb csalásokat követett el, sőt a besurranó tolvajlásokat, betöréseket sem vetette meg. Ebbeli működésével Temesvárt is megtisztelte. Megirtuk, hogy néhány nap előtt a gyárvárosi Telekház-utca 6. számú házában özvegy Toffler Jakabné lakásába Tóth József Lajos behatolt, onnan harmincezer lei értékű ruhát lopott és azzal Karán-

sebesre szökött, ahol a rendőrség elfogta.

Elfogatását saját magának köszönheti. Karánsebesen a lopott ruhák egy részét magára öltötte, a többit pedig

el akarta adni

a Zöld fához címzett szálloda portásának, de annyira mérges lett, amikor a portás alkudozni próbált, hogy lármázni kezdett. A zajra figyelmes lett az utcán álló rendőr, igazoltatta Tóth József Lajost, majd bevitte a rendőrségre. Ott azonban már megérkezett a körözése és letartóztatták. A karánsebesi rendőrség tegnap indította utnak a bünső fiatalembert, hogy beszállítsa Temesvárra a bünyügyi rendőrséghez. Valicu Moise rendőrrel a vasúti állomásra küldték. Ugyanegy időben volt az állomá-

máson a Temesvár és az Orsova felé induló vonat. Valicu rendőr a fogoly Tóth József Lajossal a Temesvárra menő vonatba szállott be. Mielőtt a vonat elindult volna, a fogoly a rendőrnek pénzt adott, hogy az állomási vendéglőben

vásároljon enniivalót

az utra. Mikor visszatért, a fülkében Tóth József Lajosnak hült helye volt. A másik sín párról is rég elindult közben az Orsovára futó vonat. Valószínű, hogy átszállt erre a vonatra és azon szökött meg a rendőr elől. Telefonáltak a legközelebbi állomásra, ott a csendőrök végigkutatják a vonatot, de Tóth József Lajost nem találták meg. Amilyen ravasz legény, biztosan menetközben leugrott a vonatról és gyalog menekült tovább. Elrendelték országos körözését.

Az anyanyelvhez való jog kérdése Temes megye rendkívüli tanácsülésében

Temesvár, augusztus 17.

Temes megye új tanácsa tegnap rendkívüli közgyűlésre jött össze. Az elnöki székben Cioban Aurél dr. ült, aki ama reményének adott kifejezést, hogy a tanács munkásságát eredmény fogja kísérni. David György dr., a közigazgatási bizottság előadója, ismertette Zsombolya községnek a Csekonics-kastély megvételére vonatkozó határozatát. Treisz Mihály

német nyelvű

kijelentésében fejtegette, hogy a Dacia-szállodát szükségtelen eladni, mert a községnek több olyan ingatlana van, amely eladható. A tanács tudomásul vette a Csekonics kastélynak Zsombolya község által való megvételét.

Imbroane Nicolae dr. kijelentette, hogy tiszteli az anyanyelvhez való jogot, azonban a vármegyei tanács ülésén a kisebbségi nyelvek használatát csakis a legfelsőbb közigazgatási tanács engedheti meg, minélfogva kéri, hogy addig is a felszólalások az államnyelven történjenek.

A kisebbségi tanácstagok nevé-

Súlyos sérelem érte a magyarságot a magániskolákról szóló miniszteri rendeletben

Bukarest, augusztus 17.

Petrovici közoktatásügyi miniszter néhány nap előtt 83.368—1926. szám alatt rendeletet adott ki a felekezeti iskolák ügyében. A rendelet három pontból áll és a következőket tartalmazza:

1. A magániskolák csak az 1926—27. tanévben ideiglenesen élvezni fogják azokat a jogokat, melyeket a magánoktatási törvény

kihirdetése időpontjában

élveztek.

2. Azok a magániskolák, melyekre vonatkozólag a Consiliul Permanent kedvező véleményt adott a nyilvánossági joggal kapcsolatban, ezt a jogot már a következő tanévben élvezhetik.

3. Valamennyi magániskola mindenben alkalmazkodni köteles a magánoktatási törvényhez és annak végrehajtási utasításához.

A miniszter rendelete semmiben sem mutat arra, hogy a Magyar Párt és a kormány között választási paktum jött létre, mert ez a rendelet egyáltalában

ben Blaskovics Ferenc prelátus a következő kijelentést tette:

— Nagyrabecsüljük az államnyelvet és igyekezzünk is azt megtanulni. Miután azonban ebbeli fáradozásunk még nem eredményes, a tanácskozás érdekében kiyánatos, hogy a kisebbségekhez tartozó tanácstagok saját anyanyelvükön szólalhatnak föl.

Ugyanilyen értelemben szólaltak föl Radulescu Viktor dr., Schmitz Ferenc dr. és Németh Kálmán. Cioban Aurél dr. hangsúlyozta, meg van róla győződve, hogy Treisz felszólalásában azért használta német anyanyelvét, mert a román nyelvet

még nem bírta.

A tanács ezután tudomásul vette, hogy a megye megvásárolta az elhalt San Marco hercegnek kastélyát és a hozzá tartozó parkot. Pierre János mérnök sürgette a megyei utak helyreállítását. Ennek szükségességét Bogdan Antal dr. prefektus is elismerte. Utasították a közmunkaügyi bizottságot, hogy erre vonatkozóan az októberi rendes közgyűlésen javaslatot tegyen.

nem javít

a kisebbségi iskolák sorsán. Különösen a harmadik pont az, amely mintegy figyelmeztetés akar lenni, hogy a kisebbségi iskolákat újra súlyos megpróbáltatások várják. Rendkívül sérelmes az a pont, amely szerint a kisebbségi iskolák közül csak azok fogják a nyilvánossági jogot megkapni, melyek a magánoktatási törvény kihirdetése idején ennek birtokában voltak. A kisebbségi iskolák legnagyobb részétől ugyanis abban az időben már elvették ezt a jogot. A kormány rendeletének figyelemmel kellett volna lennie arra, hogy a liberális kormány

törvényellenesen

fosztotta meg a kisebbségi iskolákat nyilvánossági joguktól; 1925-ben pedig, amikor a magánoktatási törvény életbe lépett, Erdélyben még a magyar iskolai törvény volt érvényben, melynek alapján ezt a jogfosztást nem lehetett volna keresztülvinni. De a szóban levő rendelet második pontja sem enyhít a

kisebbségi iskolák helyzetén, mely a Consiliul Permanent csak akkor adott

kedvező nyilatkozatot,

amikor a közoktatásügyi miniszter jogtalan lépése nagyon feltűrt volt. A Magyar Párt körében mozgalom indult meg, hogy a kormányval kötött paktum értelmében a sérelmes rendeletet vonják vissza.

Átkeresztelik

a vasúti állomások neveit

Temesvár, augusztus 17.

A vasúti vezérigazgatóság részéről bizottság járja végig az egyes állomások neveit és ahol az szükségesnek mutatkozik, megváltoztatja az állomás nevet. Boksánbánya az impériumváltozó óta Bocsa-montana volt, most a Vasiova nevet kapta. Az állomás mellett ugyanis közvetlenül Vasiova község van és az állomásnevet a vasioviai kérelmére változtatták meg. A gyertyámosi vonalon fekvő Kécsa vasúti állomásának nevével Coscáról Checeáról változtatták. Az állomások átkeresztelését azonban idejében közölni kell a publikummal, hogy tévedések ne származhassanak.

A frankhamisitók

az itélőtábla előtt

Budapest, augusztus 16.

A budapesti itélőtábla előtt tegnap délelőtt kezdődött a frankhamisiták per felebbviteli főtárgyalása. Gaál István táblai tanácselnök tíz óra nyitotta meg a tárgyalást és bejelentette, hogy az első két napon déli koraig, a következő napokon pedig, a tárgyalás elhúzódnék, délutánoké is lesz tárgyalás. A vádlottak W. Dischgraetz hereg, Hajts, Kurz Kovács kivételével valamennyien megjelentek a főtárgyaláson. A vádatátvitelt Hehler Béla főügyész képviseli, a francia bank részéről Auer Pál van jelen. Az egyes vádlottak védelmében változás állott elő annyiban, hogy Gerót Schubert Zoltán dr., Rábát pedig Schwetz Elmér dr. védi. A tárgyalás megnyitása után Volkmann Jenő táblabíró előadta, megkezdte az ügy részleteinek és az elsőbírósági tárgyalás anyagának ismertetését.

A Rónác műkedvelői

háromfelvonásos színművet adtak el

Temesvár, augusztus 17.

A rónáci Haladó-kör, amely ennek a városrésznek kulturális életében buzgó és dicséretes tevékenységet felelt, bemutatta Géczy Istvánnak sárdi ház című háromfelvonásos népszínművét. Az előadásról csak elisméréssel lehet szólni. A derék műkedvelők, akik nappal kényeret keresnek estéjük feláldozásával tanulták meg a darabot és azt igen szépen adták elő. A rendezés munkájáért Benő Ernőnét illeti a dicséret, aki azt nagyszíjjal és még több buzgalommal vezegte. A szereplők közül Magyar Böske, Borbély Pirokska, Magyar Mariska, Dóczy Irén, Horváth Gyula, Kostelni Demeterné, Mayer Ferenc, Miklosik Pál, Kosztelnik Demeter, Vajda, Bozoki János, Benő Ernő, Eliechár András, Weszeli Ferenc, Kempfer Béla és Dián Ernő tüntettek ki és egyikük-másikuk sürü tapscsot kapott. Különösen tetszettek a közönségnek a sikerült énekszámok is.

A BANKKAMAT MAXIMÁLISÁNA. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok értekezletet tartott, mely a kamatláb makszimálásának kérdésével foglalkozott. A felszólalók nagy része annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a makszimálás a bankbetétek kivételét és a rejtett uzsorát fogja maga után vonni. A Kereskedelmi Csarnok egyébként országos mozgalmat indít ennek a kérdésnek a rendezésére.

Hírek

Feldarabolt holttest a kertben

Szerelmesével megölte és elásta a férjét

Budapest, augusztus 16.
A pesterzsébeti rendőrség mévtelen levelet kapott, hogy a Dezsőffy-utca 20. számú házában négy évvel ezelőtt meggyilkolták Göhler Mihály zenészt és holttestét feldarabolva elásták a kertben. A nyomozás megindult, amelynek folyamán Göhler Mihályt letartóztatták. Azt vallotta, hogy négy évvel ezelőtt a nála lakott Kovács István tölténygyári munkással és Lu eskó Gusztáv munkással megölette a férjét, aki ivott és el akart tőle válni. Kovács azért vállalkozott

a gyilkosságra, mert szerelmes volt Göhlernébe és a férj az utjában állott. Kovács, akit szintén letartóztattak, sirva vallotta:

— Meggyilkoltam Göhlert, mert Göhlerné megígérte, hogy ha elteszem láb alól Göhlert, úgy barátságosabb lesz irántam.

Vallomása szerint Göhlert kétszer is elföldelték, mert félték a felfedezéstől. A gyilkosság után Göhlerné elment a rendőrségre és bejelentette, hogy a férje eltűnt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2—52
Kiadóhivatal: 2—52
Nyomda: 10
Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, féltévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ékírásában 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Szeretem a vádlikat

nézegetni, amint a karesu női cipők-ből felfelé emelkednek, akár a liliomok szárai. Szeretem a női vádlikat nézni és ezért áldom nemcsak a rövid szoknyák divatját, hanem a mentőtársulatot is, amely alkalmat adott a vasárnapi vádliverseny rendezésével, hogy a vádlikban gyönyörködjem. Bizony ilyen nézdegelésnél az embert könnyen érheti baleset és ezért volt helyes, hogy ezt a szép versenyt éppen a mentők rendezték, mert esetleges balesetnél mindjárt kéznél is voltak.

Zsüri is volt a versenyen és mert a vádlikat — legalább szemmel — végig is kellett simogatni, a zsüri csupa olyan urakból állott, akikre ez már nem veszedelmes és akik már szintén nem veszedelmesek. Negyvenyolc hölgy versenyzett az öt díjért összesen kilenevenhat vádlival, mert hiszen méltóztatnak tudni, hogy ebből a drága dologból minden női lénynek kettő van. (Jobb, mintha nyelvből volna kettő. A szedő megjegyzése.) A kilenevenhat vádli közül a legszebbek voltak a Szatmáry Juliskáé, Ambrozovics Nellié, Wolff Micié és az Obadeanu nővéreké. Valamennyien — nem a vádlik, hanem a tulajdonosaik — díjat kaptak.

Ez volt a zsüri döntése. A magam részéről, aki a vádlikat szintén megcsudáltam, még most sem tudtam eldönteni, hogy melyik volt a legszebb. **Én.**

— Változások a temesvári piarista-gimnáziumban. A romániai piarista-rend főnöksége Zimmermann Pál temesvári piaristatanárt akadémiai hitványnoki minőségben Kolozsvárra helyezte át. A Máramaroszigetre helyezett Csukovits Sándor helyébe mint a magyar nyelv és irodalom tanára Zimmermann János kerül Temesvárra.

— Erdélyi zarándoklat Rómába. Kolozsvárról jelentik: Assisi Szent Ferenc halálának hétszázadik évfordulója alkalmából a kolozsvári Mariánnum erdélyi zarándoklat rendez Rómába. Október 11-én indulnak el a zarándoklat résztvevői és tizenhárom napig Rómában maradnak. Harmadik osztályon 11,500 lei, másodikokon pedig 16,000 lei a költség. Jelentkezéseket elfogad a Mariánnum igazgatóságánál Xantus János és az Ellenzék című lap szerkesztőségében Sulyok István dr.

— A temesvári Magyar Párt elnöksége köréből. Veterány Viktor dr., a Magyar Párt temesvári tagozatának ügyvezető elnöke, két heti szabadságra ment. Távollétében a párt ügyeit Ungár Adolf helyettes ügyvezető elnök intézi. Osztie Andor főtitkár ugyan csak ma kezdte meg két hetes szabadságát.

— Másodosztályú utas is alhatik. Néhány esztendő óta a gyorsvonatokhoz csatolt hálókocsikat kizárólag első osztályú utasok használhatták. A vasúti vezérigazgatóság a nemzetközi hálókocsitársasággal most megállapodott arra nézve, hogy a gyorsvonati hálókocsikban ezentul másodosztályú utasok részére is fentartanak négy hálóléteket. Az ekszpressz és Simplon-vonatok hálókocsijait azonban továbbra is csak elsőosztályú utasok vehetik igénybe.

— **BULGÁRIA VÁLASZA KÉSİK.** Bukarestből jelentik: A bolgár kormány válaszcjegyzéke még mindig nem érkezett meg a jugoszláv-román-görög együttes jegyzékre. Valószínű, hogy a szófiai külügyminisztérium a választ csak a hét közepe táján adja meg.

— **A Magyar Kulturház a megvalósulás felé.** Még e héten kibocsátják a Magyar Kulturház alapítási tervezetét. Az a bizottság, amelyet a Magyar Kulturház előkészítő nagybizottsága kiküldött, elnökeül Ambrózy Andor bárót választotta meg, helyettese Hajdu Frigyes dr., előadója Raszkó Sándor dr. és adminisztrációs vezetője Vasváry Ernő dr. A bizottság elhatározta, hogy az alapítási tervezetet és a részvényjegyzési felhívást még ezen a héten nyilvánosságra hozza.

— **A keresztény nemzeti liga és a kisebbségek.** Jassiból jelentik: A keresztény nemzeti liga nagytanácsa értekezletet tartott, amelyen Cuza elnököl. Cuza ismertette terveit és élesen támadta a Cuvantul akcióját, amely a pártnak szakadást akar előidézni. A kisebbségi kérdést illetően kimondotta a nagytanács, hogy a liga nem ismeri el az ethnikai kisebbségek létezését.

— **Temesvári rendőrtiszt előléptetése.** A belügyminiszter Rode Sándor rendőrtisztet, temesvári rendőregényeségi parancsnokot, harmadosztályú rendőrigazgatóvá nevezte ki.

— **Nagy vasúti katasztrófa Franciaországban.** Párisból jelentik: A lyoni pályaudvaron a beérkező személyvonat beleszaladt egy kifelé haladó vonat oldalába. Három kocsi felborult és teljesen összetört. Hajnalig a romok alól három halottat és ötven sebesültet szedtek ki.

— **A rendőrség nyári szabadsága.** Bain Lázár rendőrfelügyelő és Boesan Kornél, a rendőrségi népességi iroda vezetője, visszatértek szabadságukról és ismét átvették hivataluk vezetését. Udvardy Sándor, rendőrségi bünyügyi referens, négy heti szabadságát ma kezdte meg.

— **Felakasztotta magát, mert beteg volt.** Paun János hetvenhárom éves napszámos a mehalai Pacsirta-utca 20. szám alatti házában fészerében felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Paun többször hangoztatta, hogy betegeskedése miatt meguntta már az életét és ezért öngyilkos lesz.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2'37'5, Párisban 16'95

Temesvári magánárfolyamok 1926 augusztus 17-én reggel

(A Sváb Központi Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénzmen mellett négy számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet pénzben, a negyedik áruban.

Angol font: 1059'00—1061'00—1045—1055, dollár: 217'00—217'05—216—217, dinár: 3'85—3'87—3'65—3'70, hollandi forint: 87'25—87'50—80'00—85'00, francia frank: 5'90—5'93—5'85—5'90, olasz lira: 7'17—7'20—7'10—7'15, csehszlovákia: 6'45—6'47—6'36—6'40, osztrák schilling: 30'75—30'85—30'60—30'70, német márka: 51'95—52'15—51—51'50, magyar korona: 326—330—320—325, svájci frank: 42'15—42'25—42'00—42'10.

Terményárak:

Buza 825—830, árpa 500, rozs 500, zab 450, tengeri 540 métermázsánként feladóállomás.

— **GYŐZÖTT BELGRÁDBAN** **▲Z ELLENZÉK.** Belgrádból jelentik: A tegnapi megtartott községi választásokon az ellenzéki Davidovics-lista 353 szavazattal többségbe került.

— **Utásokat raboltak el.** Hónkongból jelentik: Kínai banditák megtámadták a Sanszui vonatot, amelyről kétszáz utast elhurcoltak és a foglyokat csak váltságdíj ellenében hajlandók visszaadni.

— **Elhárított vasúti szerencsétlenség.** Bukarestből jelentik: A nagyváradi ekszpressz tegnap éjjel három óras késéssel érkezett a fővárosba. Pojana-Tapului állomáson az ekszpressz késése ellenére elindították a szembejövő személyvonatot. A mozdonyvezető csak az utolsó pillanatban vette észre az ekszpresszt és nagy erőfeszítéssel sikerült a katasztrófát elhárítani. Az utasok nagy része látva a kizelgő veszedelmet, kiugrott a vonatból és többen megsebesültek.

— **Letartóztatások a csepeli robbanás ügyében.** Budapestről jelentik: A csepeli robbanás ügyében olyan momentumok merültek fel, amelyek arra engednek következtetni, hogy a szerencsétlenség bűnös kezek idézték elő. Taestold Péter, Oresiva János és Birong külföldi munkásokat, mint gyanúsítottakat előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Hungária—Kinizsi 4:3 (1:3).** Közel tízezer néző jelenlétében ment végbe vasárnap délután a budapesti MTK csapatának a Kinizsivel való mérkőzése. A derék temesvári csapat legkitűnőbb formáját mutatta be akkor, amikor a híres pesti proficsapat mindössze egy góllal volt képes a temesváriak felett győzni.

* **Dr. Sugár Mihály belgyógyász röntgenológus Timisoarára visszakerült s rendelését Hitelbank palotai rendelőjében újból megkezdte.**

— **Rózsahegy Kálmán vendéglátója Amerikában.** Budapestről jelentik: Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház nagyszerű művésze, szombaton elutazott Amerikába, ahol három hónapig marad és különböző darabokban harminceszer fog vendégszerepelni. Az amerikai magyarság nagy előkészületeket tesz a művész fogadtatására.

— **Kezet kellett csókolni a vajdának.** Szolnokról jelentik: Kunmadaras cigánynépe elégedetlen volt Farkas András vajdával és fellázadt ellene. Farkas András csak a csendőrség segítségével bírta lenyügözni a lázadókat és büntetésül elrendelte, hogy a lázadók vezetői Dani József, Szendrei Pál és Szendrei László az egész cigányság előtt kezet csókoljanak neki. A megszegyentett cigányok bosszút esküdtek és pár hét előtt agyonverték a vajdát. A szolnoki törvényszék most egyenként hat évi fegyházra ítélte őket.

Butorokat

régiséget, szőnyeget, bármilyen tárgyat eladásra átvesz „FORTUNA” Gyárváros, Fő utca 56 sz.

— **Rendőrbírói ítéletek.** A rendőrbíró Menzer Ferenc Uri-utcai kereskedő, aki a piacon viszonteladás céljaira reggel kilenc óra előtt vásárolt gyümölcsöt, ezer, Klein Nelli kofát tiltott piaci elővásárlásért ötszáz, Gungler Imre bérkocsist a villamoson való botránykocsizásért háromszáz és Moldován Györgyöt, aki a járdán biciklizett, kétszáz lei pénzbüntetésre ítélte.

* **Finom női filckalapok és Silkina kalapbárony legelőnyösebb N. C. Daniel cégnél.** Detailelás a gyárépületben József-tér (Kütil-tér) 12.

— **Járványszerű tifuzsesetek.** Szalontáról jelentik: A városban az utóbbi időben járványszerű tifuzsmegbetegedések fordultak elő. Szemes István törvénybíró tifuzsban meghalt és a veszedelmes betegséget megkapta a család másik három tagja is.

* **Kern Pál bórkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.**

Régi fogás

amely újból bevált

Temesvár, augusztus 17.

Az egyik Lloyd-sori kereskedésbe tegnap dél felé beállított egy fiatalember és cipőt, két inget, harisnyát, nyakkendőket, zsebkendőket és egyéb holmit vásárolt. Mikor fizetésre került a sor, megkérte a kereskedőt, hogy valami alkalmazottját küldje el vele a Zápolya-utca 1. számú házba, ahol majd átadja a pénzt. A kereskedő egy kifutólányt küldött a vevővel. A Zápolya-utca 1. számú házba érve a fiatalember a csomagot elvette a lánytól és azt mondta, hogy azonnal hozza a pénzt. Ezzel felfutott az emeletre és többé nem mutatkozott. A lány egy óra hosszáig várt és aztán végigjárta az összes lakásokat, de a keresett fiatalembert senki nem látta. Valószínű, hogy a szélhámos a melléklépcsőn bujt el, ahonnan jól megfigyelhette a lányt és amikor azt a harmadik emeletre látta felmenni, megszökött. A kereskedő kára meghaladja a háromezer leit.

Két fiatal

molnár-
segéd

felvétetnek.

Ifj. Nagy Sándor, malom-
tulajdonos
Ujszentes. Jud. Timis. 1081Ne pazarolja hiába a pénzt
silány utánzatokra...
vásároljon csak
valódigrammofont
Katzky-nál

Timisoara, Mercy-utca 10.

Grammofonlemezek nagy
választékban 70 lei-
től feljebb. 1037

Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

a
legjobb
arcápoló
szer.
Kapható
Dr.
KOVÁCS
ALADÁR
gyógy-
szeriárá-
ban

Női modelkalapok

óriási választékban, meglepő olcsón

Covinka Somborác-nál

Józsefváros, Uri-utca 4. 3152

Több modern, zárható

Eladok háztelket

előnyös fizetés mellett. — A
háztelkek Erzsébetváros Ujlaki-
utca meghosszabbításában van-
nak. Érdeklődéseket kérek a
tulajdonosnál:

Ternyáncsek Tivadar,

Józsefváros, Horváth Boldizsár-
utca 3. 1034

HELICON-nyomda, Timisoara

MOZI
Értesítés.

A városi mozgóképszínházak igazgatóságának értesítése.

A n. é. közönség tudomására hozatik, hogy szeptember végéig az esti előadások 9 óra előtt kezdődnek meg és pedig legkésőbb 3/4 9 órakor.

A jegypénztárnál való tolongás elkerülése végett kérjük a n. é. mozi-
látogatókat, hogy jegyeiket idejekorán szerezzék meg.Nagy vasuti és vizumked-
vezmény a

fiumei vásár

alkalmából

544

1926 szeptember 4-ig.

Felvilágosítást ad „Birdev” menetjegyiroda, telefon 18-83 és 593.

Dunlop
Balloon
Cord

„Made in England.”

Autó-gummiköppenyek és tömlők

A legmegbízhatóbb!

A legtartósabb!

1040

Kapható:

Schaar és Hámory

cégnél

Timisoara-Cetate, Aradi-ut. (A tüzérségi iskola kert-
jével szemben.)

TELEFON: 9-64

TELEFON: 9-64.

Modern
képkerekezésKülönleges ovális és
kerek modellek

Olcsó árak!

Baruch Üveggyár
Timisoara

Olcsó házhelyeket építőanyaggal részletre

miniszterium által engedélyezve

720

Kardos-telepen, gyárvárosi
strand homokszedők végében.

Hirdetmény.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy rendkívül gazdag
butorraktáromat mélyen leszállított áron árusítom. Könnyű fizetési
feltételek!

997

Tisztelettel:

UNGOR műbutorasztalos

Gyári telefon 10-70

Üzleti telefon 10-71

Apró hirdetésel

Egy szó ára 3 lei. Vastag betű
5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.
Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény.
Díj előre fizetendő.

Állást keres

Nyugdíjas tisztviselő azonnali elfogla-
ságot keres szerény fizetéssel. Cím:
Szilágyi József, Erzsébetváros, Tirol-ut-
ca 64. sz.Ügyvédi irodában, vagy banknál, ipar-
látalnál a legszerényebb igények mel-
lé állást vállalna középkorú nyugalmazott ha-
bíró, aki a magyar és német nyelven kívül
melyeket szóban és írásban perfektül b-
románul is beszél. Szíves ajánlatokat „Ha-
bíró” jellege alatt a kiadóhivatalba kér.

Alkalmazás

Irodai munkára alkalmas gépirónó, valami-
a román nyelvet írásban és szóban töké-
tesen bíró és fordítani is tudó, lehetőleg
nyugdíjas tisztviselő, kerestetik. Írásba
ajánlatok: V e t e r á n y Viktor doktor ügy-
védi irodájához (I. Str. Dragalina 2) kére-
nek. (1072)Házvezetőnőt vagy jól főző mindenen-
szakácsnőt vidékre kis családdhoz azon-
nalra felvesznek Baruch, Jenő herceg-ut-
ca 5. Jelentkezhetni reggel 8-10-ig, d. t. 1
3-5-ig. (1075)

Adás-vétel

Jókarban levő ebédlőt keresek megvételre.
Címeket ármejelöléssel a kiadóba „Ebédlő”
jellegre kérek.Olcsó áron kapható a „Magyar modern
könyvtár” és „Magyar klasszikusok” kifo-
gástalan állapotban. Cím: Városház-utca 4
I. em.Jó állapotban levő ebédlő és egyéb buto-
darabok azonnali jutányosan eladó. Cím a
kiadóban.Kifünő zongorák Bösendorfer, Czapka
Wirth, eredeti gyári áron a legjutányosab-
ban kaphatók: Piața Traian 4, I. emelet
(Kossuth-tér). (1083)Ujkissodán két utcára nyíló házhely 320
□-öl sürgősen eladó 300 lei pro □-öl
Cím: Ujkissoda, III. 9. sz. (1076)Cementcsövek 30x45 átmérőjű 60-70 drl
helyszűke miatt sürgősen eladó. Cím a leg-
kiadóhivatalában. (1082)

Lakás

Különbejáratu csinosan butorozott szobá-
keresek, lehetőleg a Belvárosban. Címeket
a kiadóba kérek „Fürdőszoba” jellegre.Modern háromszobás lakást keresek le-
hetőleg kerttel. Címeket a kiadóba kérek
„Kert” jellegre.Kis családi házat bérbe keresek lehetőleg
az Erzsébetvárosban. Címeket „Kellemes
otthon” jellegre kérek a kiadóba.Három szobás lakást fürdőszobával, kert-
tel, szeptember elsejére keresek. Címeket
„Nagyon jól fizető” jellegre a kiadóba
kérek. (1084)

Különféle

Tamburirozást, mütégpírmzést ruhákra,
valamint diványpárnákra, táskákra, goblinek
arannyal való kitöltését a legjutányosabban
készíti Lichtné, III. Teleky-u. 13. Jósika és
Teleky-u. sarok. (1070)Két egyedülálló nő kitünő ellátást kaphat
igen csinos lakással a Belvárosban. Meg-
kereséseket „Kellemes otthon” jellegre a
kiadóba kérek. (1078)Iskolásgyermeket 12-14 éves koruakat
teljes ellátásba vennék, jutányos áron.
Világos tágas szoba, elsőrangú koszt.
Belváros. özv. R. E-né, Nándor-tér 13. sz.,
II. em. (1077)Bőrkabátok, bőrsapkák, bőrtáskák (új és
régiek) festését vállalja Gutjahr műfestő-
déje II., Bárány-utca 18.Boszák Albert mű- és homorú-köszörüs, kéz-
műves, Timisoara, I. Bem-utca 30. Vállal
minden e szakmába vágó munkát pontosan
és jutányosan.Triesz cipők mérték után készülnek, a leg-
jobban, jutányos áron. Józsefváros, Bega-
jobbosor 19.FARMODONT
FOCKRÉM

Felelőskiadó: VARNAY ELEMÉR dr.